

Täysistunto

Torstai 6.3.2025 klo 16.00—19.15

9. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi vaaratiedotteesta annetun lain 3 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 206/2024 vp
Valiokunnan mietintö HaVM 3/2025 vp

Ensimmäinen käsittely

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 9. asia. Käsittelyn pohjana on hallintovaliokunnan mietintö HaVM 3/2025 vp. Nyt päätetään lakiehdotuksen sisällöstä. — Tätä mietintöä tulee meille esittelemään hallintovaliokunnan puheenjohtaja, edustaja Peltokangas. Olkaa hyvä.

Keskustelu

18.36 **Mauri Peltokangas ps** (esittelypuheenvuoro): Kiitos, arvoisa rouva puhemies! Nyt on siis ensimmäisessä käsittelyssä puhemiesneuvoston ehdotus laiksi eduskunnan virkamiehistä annetun... — Anteeksi, ei olekaan, vaan vaaratiedotelaki — näinhän se puhemies juuri sanoi. Tässä menevät ihan nämä paperit sekaisin. Mutta tosiaan siis valiokunnan mietinnön esittely lyhyesti:

Vaaratiedotelain 3 §:ssä luetellaan viranomaiset, joilla on toimivalta vaaratiedotteen antamiseen. Vaaratiedotteen voi antaa esimerkiksi pelastusviranomainen, poliisilaitos, rajavartiolaitos, hätäkeskuslaitos tai Säteilyturvakeskus. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi vaaratiedotelakia siten, että myös kunnan terveydensuojeluviranomaisella olisi toimivalta antaa vaaratiedote. Kunnan terveydensuojeluviranomaisella on muun muassa johto- ja tiedottamisvastuu talousveden aiheuttamissa epidemiatilanteissa. Kunnan terveydensuojeluviranomaisen toimivalta antaa vaaratiedotteita parantaa ja nopeuttaa talousveden aiheuttamasta epidemiasta ja sen epäilystä tiedottamista altistuneelle väestölle ja voi siten vähentää tuntuvasti ja parhaimmillaan estää kokonaan talousveden saastumistilanteesta aiheutuvat sairastumiset.

Hallituksen esityksestä ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella hallintovaliokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotuksen hyväksymistä muuttamattomana. Valiokunnan mietintö on yksimielinen. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Vuornos.

18.37 **Henrik Vuornos kok:** Arvoisa puhemies! Tässä hallituksen esityksessä tosiaan annetaan kunnan terveydensuojeluviranomaiselle toimivalta antaa vaaratiedote. Tarvehan

Pöytäkirjan asiakohta PTK 18/2025 vp

tälle on ollut pidempäänkin jo olemassa, mutta hyvä, että nyt tämä Orpon hallitus on tähän tarttunut.

Se, minkä takia tähän varmaan nyt viimein tartuttiin, oli Espoossa aika tarkalleen vuosi sitten tapahtunut vesiputkirikko, missä Leppävaarasta hajosi vesiputki ja kymmenettuhannet olisivat jossain skenaariossa olleet potentiaalisia sairastujia, mikäli tämä vesi olisi saastunut. Tässä kyseisessä tilanteessa vaaratiedotteiden antamiseen meni pitkä aika, useita tunteja, sen takia, että viranomaisella, joka ensisijaisesti vastaa tästä tilanteen hallinnasta tämmöisessä tilanteessa, ei ollut itsellään mahdollisuutta antaa vaaratiedotetta. Varmasti kaikki pidämme kunnan terveydensuojeluviranomaisia luotettavina viranomaisina, jotka eivät turhaan tämmöisiä vaaratiedotteita anna, vaan vain sellaisissa tilanteissa, missä on aidosti niille tarve.

Eli tämä hyvä tekninen korjaus saadaan kohta voimaan ja siten esimerkiksi tämmöisissä vesiputkirikkotilanteissa nopeammin hälytettyä kuntalaiset hereille siitä, että nyt kannattaa keittää vesi ennen kuin sitä lasiin kaataa.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Lehtinen.

18.39 Rami Lehtinen ps: Arvoisa rouva puhemies! Tämä on todellakin tärkeä asia, koska talousvesi on sitä kriittistä infraa, jota meidän erityisesti pitää pystyä suojelemaan ja nopeasti tarttumaan asiaan, mikäli siinä sitten ongelmia tulee. On siksi äärimmäisen hyvä, että nyt voidaan säästää parhaimmillaan useita tunteja siinä, että se vaaratiedote saadaan ajoissa liikkeelle, kuin että se tulisi sitten myöhään ja tuhannet ihmiset, jotka ehtisivät käyttää sitten saastunutta vettä välissä, kenties sairastuisivat jopa pahastikin. Tästähän jo aikanaan huono esimerkki saatiin Nokian putkikriisin aikana, jossa talousvesi ja jätevesi menivät sekaisin.

Tämä on tosiaan erityisesti tärkeää myöskin siitä syystä, että meidän vedenottoa ja vesitorneja kohtaan on ollut erilaista ilkivaltaa ja on koeponnistettu niiden turvallisuusjärjestelmiä. Myöskin näissä tapauksissa, jos ilmenee, että kenties siitä on vaaraa käyttäjille, se tieto pitää mahdollisimman nopeasti saada sitten liikkeelle. Kokonaisuutenaan tämä on hyvä, että tämä tähän ajankohtaan ja näillä tiedoilla tehtiin ja saatiin aikaan. — Kiitos.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 206/2024 vp sisältyvän lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely päättyi.